

El caminar com a pràctica estètica

Date : 31/10/2013

Publicat el 01-11-2013

Text i fotografia: Marcel Albet Guinart

Diplomat en Biblioteconomia i Documentació per la UB, viatger, fotògraf i muntanyenc. Publica i comenta fotos de llocs poc coneguts de Barcelona a marcelalbet.com

El *flâneur* neix a París a finals del XIX. És algú que camina per la ciutat. El *flâneur* és sempre urbà. El seu caminar és a l'atzar, sovint pels límits, per zones encara per definir, per descobrir, per concretar, allà on la ciutat canvia de color. En els marges. El *flâneur* és un diletant, un desenfeinat, un badoc que troba sense buscar i quan troba imagina i crea.

El *flâneur* deambula feliç, absent però atent –si se'm permet oxímoron i rima- a tot allò trivial que l'envolta, registra detalls banals, veu o creu veure paisatges on només hi ha taques. Sovint el seu caminar pren rutes absurdes, incongruents que el duen a atzucacs lluminosos, secrets i estèrils.

Per definició el *flâneur* és solitari, gaudeix amb l'imprevist, sense cap raó convincent canvia d'itinerari, sobtadament pot retornar pel mateix camí, potser no acaba d'acabar mai. Acabar què...? Compartir aquestes derives esdevé feixuc per a l'acompanyant i empenyador per al caminant. Al *flâneur* li plau estar entre la gent, no amb la gent.

Al *flâneur*, però, sobretot li agrada mirar. La seva mirada traspassa els límits de l'obvi per centrar-se en l'intangible. En el rovell del temps, en les costures dels edificis, en les llambordes enquitranades. Li és grat descobrir llenços de paret abandonats, sedimentats.

Ara vénen els noms. És canònica la definició que en fa Baudelaire. Anys després Walter Benjamin publica el seu inabastable *Llibre dels passatges*, hi dedica capítols sencers a glosar la figura del *flâneur*. Susan Sontag al seu imprescindible *Sobre la fotografia* continua la tradició, i hi afegeix un nou element, la fotografia. "De fet -diu- la fotografia al principi és consolidada com una extensió de la mirada del *flâneur*... El fotògraf és una versió armada del passejant solitari". El *flâneur* abomina de les postals, prefereix les seves preses.

Quinn és el detectiu protagonista de *Trilogia de Nova York* de Paul Auster. Al seu quadern de tapes vermelles dibuixa els itineraris que fa Stillman pels carrers de Nova York. Descobreix que cada caminada diària perfila una lletra, que al final formarà una frase reveladora.

Walkscapes de Francesco Careri és un confús intent de sistematitzar i catalogar les possibilitats del caminar com acció creativa. Cita els grups surrealistes dels anys vint, el Dadá, Stalker i companya, els situacionistes, el LandArt, el minimalisme, la teoria de la deriva, Guy Debord, Richard Long..., ufl. Tots ells estan implicats d'una forma o altra en el fet de caminar com a pràctica estètica en si mateixa.

El *flâneur* no ho sap, però és un artista. L'erràtica del caminar, el distanciament i a la vegada el protagonisme el converteixen en notari del quotidià, en aquell que observa, que a peu de carrer s'inventa històries efímeres, en aquell que aleatòriament relaciona imatges -la ciutat és un magatzem d'imatges- persones i situacions. Pren el paisatge urbà com el laberint del que no vol sortir.